

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, PÓSWIĘCONY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

PRENUMERATA I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie kategerie, kantory i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych. **REDAKCJA I ADMINISTRACJA:** CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50. Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie i w niedzielę od 8-10 wiecz. Reklamów nadst. redakcja nie zwraća. **PRENUMERATA WYNOŚI:** Rocznie rb. 8, półrocznie rb. 3, kwartałowe rb. 1 k. 50, miesięczne kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnym do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60. Zmiana adresu kop. 20. Listów niepracujących lub niedostarczanych opłaconych redakcja nie przyjmuje. **CENY OGŁOSZEŃ:** Za wiersz petiowy jednoszpaltowy lub jego miejsce: Nadesłane k. 50, przed tekstem k. 40, na tekstem, 3 kol. i nekrologi po kop. 25, na 4 kol. po kop. 10. Drobne ogłoszenia po kop. 3 za wiersz. Najniższe ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenia treści matrymonialnej o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy. **Agentury:** w Rakowie, Noworadomsku, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie. **Cena pojedynczego egzemplarza kop. 3.**

Zarząd Dóbr „Ostrowy” JEGO CESARSKIEJ WYSOKOSCI Wielkiego Księcia MICHAŁA ALEKSANDROWICZA.

Niniejszem zawiadamia Szanownych mieszkańców miasta Częstochowy że od 1-go Października są do wynajęcia sklepy i mieszkania ze wszystkimi wygodami w nowo-wybudowanych domach dochodowych przy ul. Teatralnej. Wiadomość u Zarządzającego budową Inżyniera Matulewicza, ulica Teatralna № 58/60, Telefon. № 3-45.

II-ga Aleja № 38.—Telefon № 497.

TEATR URANJA

Program od wtorku 16 do piątku 19 Grudnia (włącznie)
KLOTYŁDA Córka oberżysty
Dr. współcz. w 4 cz. wyk. przez T-wa „Films d'Art” przy współudź. art. włoś
DZIENNIK ECLAIR'A (ostatnia poczta)
Umowa Fryka (bardzo komiczny)
Uwaga: Na zasadzie pozwolenia p. Gubernatora scena po każdym seansie obrazów.

NOWOSCI Na scenie: **SENSACJA!**
Nadzwyczajne widowisko
występy słynnej na cały świat
M-Ile FRANKARIO
Elektro-transformatorki, poezji, piękności, gracji
plastyki, sztuki i nauki.

TEATR KINEMATOGRAF PARYSKI II ALEJA 19. TELEF. 343.

PROGRAM od wtorku 16 do piątku 19 Grudnia 1913 r. (włącznie).
TYGODNIK GAUMONT'A — ostatnie nowości — (z natury.)
TAJEMNICZE PANTALONY (komiczny)
INSTYNKT PANTERY Wybitny dramat w 2 części.
ZASADZKA dramat
NA SCENIE: Pod kierunkiem Fr. Strózewskiego
POSTANOWIENIA
Komedja w 1 akcie Zofii Mollerowej
Uwaga: Na zasadzie pozwolenia p. Gubernatora scena po każdym seansie obrazów

TEATR „ODEON” KRZEMIŃSKIEGO II Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie Telefon № 4-77.

Program od środy 17 do piątku 19 Grudnia r. b. (włącznie)
Sensacja! Tylko 3 dni! Najpiękna. obraz chwili obecnej
KRÓL POWIETRZA
Znakomity dramat współczesny w 5-ciu częściach cały w kolorach. Z udziałem najpiękniejszej artystki Francji, panny Robinet, w roli bohatera dramatu. W obrazie Nadzwyczajnie ciekawe doświadczenia naukowe. Katastrofą aeroplanem. Taniec „Tan go”. Widoki Paryża z aeroplanu i wiele, wiele innych ciekawych scen.
NA SCENIE: Występy nowego Towarzystwa pod kierunk. W. GŁOGERA na każdym przedstawieniu **Wet za wet** Komedja S. Bobińskiego

Częstochowa III Aleja 68
Krakowski Atrakcyjny
R. PAULIUSA

CYRK

Dziś we wtorek 16-go środa 17-go i czwartek 18-go Grudnia b. r. Wielkie wspaniałe gościnne Przedstawienie Złożone z 3 wielkich części
Cud XX wieku nieodgadnione tajemnice-Tylko na krótki czas Występy głośnego lądyskiego jakira **BEN-SABA** Cwiczenia tajemnicze wyk. będzie p. Ben-Saba na otwartej arenie w obec. publiczności, Występy Głośnego składającego się człowieka p. p. **ZANA** Gościnny występ słynnego profesora-tajemnic magi salonowej **CHERRY WILANZE** Oprócz wyżej podanych gościnnych występów będzie udział całej trupy cyrku. Początek o godz. 8^{1/2}, wieczorem bliższe szczegóły w afiszach. Z poważaniem **Dyrekcja.**

Doktor PAWEŁ BRONIA TOWSKI
Częstochowa, Nowy Rynek 3, Telefon 34.
ChOROBY SKÓRNE, włosów piciowe, weneryczne i Kosmetyka lekarska. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-8 popoł. Panie od 9-4 popołudni. Stawia wódróżylnie w Warszawie SALWARSAWU (BATA 26 i 314 i badanie Ewri na syfilis).

A. DĘBICKI Geometra przysięgły
Teatralna 23 m. 14, parter Tel. 602.
Wykonuje wszelkie roboty miarowe.

SAMOCHODY
Sprzedaż Samochodów nowych i używanych różnych fabryk jak również wynajem na jazdy po mieście z kierowcą i zagranicę
Garat Teatr. 58/60 tel. 345

Gabinety Lecznico-Dentystyczne
R. Filipowicza
II-ga Aleja N-r. 24, telefon 482.
Przyjęcia: D, FILIPOWICZ od 10-1 i od 3-6 p.p. asyst. Lek.-Dent. 9-11 i od 3-7 po połud.

Kaucjonowane biuro nauczycielskie Stanisławy Ligezówny, Teatralna 26. Rekomenduje nauczy. ofelki, freobianki, ochroniarzki, bony-Biuro otwarte od 9 rano do 6 p. p.

Moje muzeum.
Mam w mieszkaniu mojem cichem (licząc z nieba: parter, front)
Słarb pamiętek, co facjalki ożywiają każdy ką.
Mam kochany dziennik szkolny, a w nim cały tysiąc „lui”
W razie wojny bym uzbroid niemi mógł żołnierzy huf..
Mam kolekcję pięknych rogów ze wszczk świata tego siron
To trojka me małżeńskie! podarunek od trzech żon...
Mam pieczęć zbiór nielada oblepiają cały szych:
Zostawił mi je komornik po sprzedaży gratów mych
I mam jeszcze w jednej skrytce dowód dawnych, dobrych dni
To butelka po koniaku od Szustowa (gwiazdki trzyl)
Za tyk jeden tego płynu co boskości nieci smak.
Odałbym wspomnienia wszybkie choć się wdziczą mile łaki

Zydzl osiągnęli wpływy w naszym społeczeństwie wtedy dopiero kiedy znaleźli szereg pism, które służyły ich interesom. Zydzl umieli rozpowszechniać wśród znajomych pisma dla nich przyjazne. Dziś społeczeństwo nasze, dążące do odzyskania kraju, musi iść ich śladami i szerzyć gazety chrześcijańskie. Każdy z naszych czytelników, który dba o lepszą przyszłość społeczeństwa winien rozpowszechniać „Goniec Częstochowski” i zjednywać mu nowych prenumeratorów.

Lekarz Dentysta chrześcijanin
Stefan Barylski
II Aleja № 43 tel. 511.
Przyjmuję od 10-1 i 4 g. 8 p. p.

Uprzejmie prosimy Szanownych Prenumeratorów o łaskawe uregulowanie zaległej prenumeraty i wpłacenie na rok następny, gdyż zalegającym w opłacie zmuszeni będziemy wstrzymać wysyłkę Gońca. Równocześnie przypominamy że dla wygody Sz. prenumeratorów nie mających czasu w dni Administracja Gońca (2 Aleja 38 sklep frontowy) otwarta zawsze w dni powszednie do 8 w. w niedziele i święta od godz. 8-10 r. i od 2-5 po poł.

Lecznica zębów i jamy ustnej
M. Puchalskiego
Aleja III Nr. 57 tel. 610.
Przyjęcia: od 9-1 i od 3-7. Leczenie, plombowanie. Zęby sztuczne.
Cenny izkie.

NA GWIAZDKĘ!
Bilety wizytowe najładniejsze z drukarni
J. D. Wilkoszewskiego
II-ga Aleja № 38, w Częstochowie

Pierwszorzędny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko Kamieniarski -Sztukatorski
Częstochowa Aleja 3-cia dom własny
Egzystuje od roku 1887. Telefon 2 60.
KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI WYKONYWA Rzeźby pomniki, roboty budowlane i kościelne.
Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wyrobów z cementu. CENY PRZYSTĘPNE

Obsługa.

Zbyt często, niestety, w młodocianym naszym handlu zdarzają się fakty nieodpowiedniej obsługi klienta, co wywołuje liczne skargi.

W ilustrowanym numerze niedzielnym (Nr. 841) zamieściliśmy w tej sprawie nadesłany nam list do redakcji.

W Ameryce, która służyć może za wzór jak należy sprzedawać, specjalne pisma poświęcone są rozmaitym sprawom z zakresu sprzedaży, a między innymi wychodzi tam „Sprzedawca” redagowany przez p. J. Mierzynskiego, zawierający cenne uwagi. Przyczącamy stamtąd artykuł o obsłudze w sklepie.

„Jakie towary dostarczasz klientowi, ma nadzwyczaj doniosłe znaczenie, lecz, w jaki sposób traktujesz swych klientów, ma jeszcze większe znaczenie.

Dobra obsługa ma taką samą wartość, jak towar, a publiczność chętnie płaci za nią. Im lepiej obsłużysz klienta, tem wyższą cenę możesz liczyć za towar. Na grzecznym, a rzetelnym obsłudze klienta jeszcze żaden kupiec nie stracił.

Ciągle myśl o tem, w jaki sposób mógłbyś obsłużyć klientelę lepiej, a niżeli obsługujesz obecnie.

Pod względem obsługi sklep posiada reputację podobnie, jak każdy pojedynczy człowiek. Jeżeli sklep twój zyska dobrą reputację, klientów ci nie zabraknie.

Przywitaj klienta z uśmiechem na ustach, a klient będzie uśmiechniętym, wesółym.

Przywitaj klienta z kwaśną miną, a odejście od ciebie w największym niezadowolonym.

Grzeczność i uprzejmość względem klienta sprzeda więcej towarów, aniżeli chłodne traktowanie.

Prostaczka w szarej sukmanie obsłuz tak grzecznie i uprzejmie, jak i najpierwszego eleganta w cylindrze. W sukmanie prostaczka jest nieraz więcej pieniędzy, aniżeli w kieszeniach wyrazconego elegancika. Dziś prostak kupuje może drobnotę tylko, a skąd wiesz, co będzie on za rok kupował?

Nie okazuj zniecierpliwienia, jeżeli klient przebiera towary jeden po drugim i ociąga się z zakupem. Klientowi przysługuje prawo obejrzenia tyle towarów, ile zechce, a ty, jako kupiec, nie masz prawa przynaglać lub przynuszać go do kupna.

Nie wszczynaj sprzeczki z klientem i nie zaprzeczaj twierdzeniom Jego. Pamiętaj, że klient zawsze ma słuszną i rację bez względu na to, coby powiedział.

Nie trać cierpliwości, gdy klient okazuje niegrzeczność. Niektórzy nie umieją być innymi. Gdy klient w gniew wpada i głośno podnosi, miej się na baczności, byś nie poszedł śladem Jego.

Farrington powiada: „Grzeczność sprzedawcy sklepowego przyciąga klientów podobnie, jak miód przyciąga muchy. A grzeczność o tyle mniej kosztuje od miodu, o ile klienci mają większą wartość od much.”

Po dokonaniu sprzedaży bądź względem klienta tak samo grzecznym i uprzejmym, jakim byłeś przy powitaniu klienta.

Zapewnij klienta, że z nabytego towaru będzie zadowolonym pod każdym względem. W razie niezadowolenia może zwrócić towar, a otrzyma pieniądze z powrotem.

Jeżeli będziesz trzymał się zasady by zdrzeć za towar, ile się da, nie bazoż na to, czy klient będzie zadowolonym z towaru lub nie, przekonasz się wkrótce, iż publiczność unika sklepu twego. Nie sprzedaj towaru, a nie okupij klienta. Klient, raz oszukany, pójdzie do innego sklepu kupować...

Gdyby klient był niezadowolony z towaru nabytego i przyszedł do ciebie ze skargą, nie oczekaj, aż sam zwróci awrotu pieniędzy. Pierwszy mu powiedz, że zwracasz pieniądze i

UNIVERSUM

Chrześcijańskie
KOMISJONERSTWO

Biuro Informacji i Pośrednictwa

Warszawa ul. Nowowiejska 9, telefon 193-04.

Załatwia wszelkie zlecenia, podaje adresy, wyszukuje źródło kupna, ściągają oferty. Wynagrodzenie skromne, usługa rzetelna i prędką. Prospekty na życzenie odwrotnie. Znaczne oszczędności, zbyteczne podróbki.

przyjmiesz towar z powrotem. Lepiej, że klient przyszedł ze skargą, niż gdyby zupełnie nie przyszedł. Jeżeli rozchodzi się o drobnotę tylko, okaż tak wiele zainteresowania, jak gdyby się rozchodziło tutaj o sprawę największej wagi.

Klient należycie obsłużony i pod każdym względem zadowolony sam przyjdzie kupować i przyjaciół swoich przyprowadzi ze sobą.

TELEGRAMY.

Walki w Meksyku.

Waszyngton 16. Amerykański admirał Fletcher, który pod Tampico w Meksyku zawiązał tak rewolucjonistów jak i meksykańskie wojska rządowe do zaprzestania walki, grożąc w przeciwnym razie bombardowaniem miasta, doniósł wczoraj telegraficznie do Waszyngtonu, że wszystkie kobiety, dzieci i obcokrajowcy opuścili już zagrożone miasto Tampico. Zostało tylko kilku mężczyzn. — Położenie znacznie się zaostrzyło. Walki trwają w dalszym ciągu. Amerykańska kanonierka „Bravo” w dalszym ciągu ostrzeliwuje stanowiska konstytucjonalistów czyli rewolucjonistów pragnących strącenia prezydenta Huerty.

Dalej donosi Fletcher, że w imieniu ludzkości zaprotestował wczoraj tak przeciw rozstrzelaniu tak wziętych przez rewolucjonistów do niewoli żołnierzy rządowych, jak i wziętych przez wojska rządowe rewolucjonistów. Dotąd powieszono w Tampico około 65 osób.

Pożyczka międzynarodowa dla Albanii.

London 16. Urzędowo potwierdzają wiadomość, że rząd angielski zwrócił się do mocarstw z propozycją rozpoczęcia układów w celu udzielenia Albanii pożyczki międzynarodowej w wysokości 1200000 mk., aby złagodzić nędzę w Albanii. Każde z mocarstw ma dać po 200000 mk. Ponieważ układy mogą potrwać dłużej czas, a nędza tymczasem staje się coraz większą, dlatego Anglia ze swej strony, nie czekając na formalne zezwolenie mocarstw, przekazała już rządowi albańskiemu narazie 100000 mk.

Tajny układ serbsko-rumuński nie istnieje.

Bukareszt 16. Rumuńska prasa urzędowa stwierdza, że doniesienie budapeszteńskiego „Pesti Hirlap” o rzekomem istnieniu tajnej konwencji wojskowej pomiędzy Serbią i Rumunią nie zawiera ani słowa prawdy. — Chodzi w tym wypadku o złośliwy i lekkomyślny wymysł.

Wiedeń 16. W delegacji węgierskiej zapytał opozycyjny poseł hr. Karolji w sprawie rzekomego tajnego układu pomiędzy Rumunią i Serbią. Minister spraw zagranicznych hr. Berchtold oświadczył, że nie wie o takim układzie, który zdaniem Jego nie istnieje.

Wojna żydowska w Palestynie.

Berlin 17. Biuro Wolfa donosi, że pomiędzy żydami w Palestynie przyszło do ostrych zatargów. Syonistyczni agitatorzy w szkołach utrzymywanych przez związek żydów niemieckich za pomocą gwałtów usuwają język niemiecki z tych szkół i zastępują go językiem hebrajskim. Centrala syonistyczna w Berlinie zaś donosi, że rzecz ma się odwrotnie, gdyż żydzi niemieccy starają się usuwać na rzecz języka niemieckiego język hebrajski. Wywołuje to wielkie zabu-

wienie pomiędzy ludnością żydowską, która oświadcza się za językiem hebrajskim.

340 mil. marek na budowę kolei.

Bukareszt 17. Parlament rumuński uchwalił 340 mil. marek na rozbudowanie sieci kolejowej w Rumunii. Budowy mają być przedsięwzięte w przeciągu siedmiu lat.

Stu pasażerów na „gapę”.

Rzym 17. Gdy parowiec „Adriatic” przybył do Neapolu policja aresztowała 60 majtków. Obwiniają ich, że ukryli na okręcie stu pasażerów wychodzących wracających do kraju. Od każdego z nich pobrali zapłatę. Ponieważ pasażerzy jadący na „gapę” cierpieli głód i pragnienie, wyważyli drzwi i wtargnęli na pokład, gdzie przyszło do burzliwych zajść. Aresztowanym majtkom wytoczony zostanie proces o oszustwo.

Zasądzenie podoficerów.

Berlin 17. Tutejszy sąd wojenny skazał dwu podoficerów na degradację i 1 i pół roku więzienia za obrazę, opór przeciwko władzy państwa i rokosz.

Strejk studentów.

Berlin 17. We wtorek delegaci strejkujących dentystów przybędą z całej reszdy do Berlina aby poprosić ministra oświaty o audjencję. Sądzą, że minister ich wysłucha. Rząd saski władzy uniwersyteckiej w Lipsku nakazał śledztwo w sprawie strejku. W sejmie bawarskim poseł Knieling ostro atakował strejkujących studentów.

Przeciwko niemieckiej misji wojskowej.

London 17. Exchange Telegraph Company doniadauje się z Konstantynopola, że ambasadorzy Anglii, Francji i Rosji odwiedzili dziś wysoką Portę i wręczyli jej notę przeciwko niemieckiej misji wojskowej.

Wierzy czyn.

Wiedeń 17. Pewna korespondencja donosi z Konstantynopola, że początkiem działalności niemieckiej misji wojskowej jest surowy zakaz wydany oficerom, aby się nie mieszało do polityki.

Rokowania włosko-angielskie.

Paryż 17. O rokowaniach włosko-angielskich w sprawie śródziemnomorskiej donoszą tutaj: Włochy obstarają przy tem, aby Anglia zajęła stanowisko przyjazne względem dążności włoskich do rozszerzenia wpływu Azji Mniejszej. Za cenę tę Włochy byłyby ewentualnie gotowe, nie wysuwać sprawy wysp egejskich na pierwsze miejsce.

Zaliczka dla Albanii.

London 17. Rząd angielski zwrócił się do mocarstw aby wspólnie udzieliły Albanii pożyczki w wysokości 1,200,000 marek dla ulżenia największej nędzy w Albanii. Każde mocarstwo miało dać 200,000 mar. Zanim rokowania te zostaną ukończone, Anglia zaliczyła już Albanii 100,000 marek.

Skandal w galicyjskiej partii ludowej.

Wiedeń 17. W Rzeszowie w obecności 100 delegatów i 40 gości odbyło się dzisiaj walne zebranie ludowców, na które przybyli wszyscy posłowie ludowcy. Minister dla Galicji Długosz w długim przemówieniu zaczęł pisać Stapińskiego i wyliczał cały szereg wypadków w których Stapiński brał pieniądze za swoje czyny polityczne. I tak od Długosza wziął 109,000 koron od barona Poppera 25 tys. kor., od pewnej firmy naftowej 10,000 kor., od byłego namiestnika Bo-

tys. kor., a od prezesa ministrów hr. Sturgkha 40,000 boron razem w ostatnim czasie Stapiński wziął blisko 510,000 kor. Zdaniem Długosza Stapiński jest niemoralnym a być może pozostać nadal prezesem stronnictwa ludowego i wiceprezesem Koła Polskiego w Wiedniu, ponieważ wszystkie godności wyzyskuje do celów osobistych.

Niema konwencji serbsko-rumuńskiej.

Bukareszt 17. Prezes ministrów Majorosa zastępcy kiura korespondencyjnego oświadczył, że wiadomość o konwencji wojskowej serbsko-rumuńskiej jest złośliwym i lekkomyślnym wymysłem.

Ubezpieczenie od strajków.

Berlin 17. Utworzono tutaj zjednoczenie związków pracodawców w Niemczech, dla ubezpieczenia się przed strajkami. Do zjednoczenia przystąpiło od razu wiele związków, które ogółem zatrudniają 675 tysięcy robotników z placą 704 miliony zarobku.

Z Koniec-pola.

(Koresp. wł. „Gońca Częstoch.”.)

— Z poświęcenia obrazu św. Trójcy.

W dzień Niepokalanego Poczęcia N. M. P. odbyło się tu uroczyste poświęcenie odnowionego starożytnego obrazu Trójcy Przenajświętszej, umieszczonego w wielkim Oltarzu.

Historja tego obrazu, jak podanie niesie, jest bardzo ciekawa. Wiadomo, że Koniec-pół był siedzibą starożytnego rodu szlacheckiego Koniec-polskich dawno już wygasłego, otóż kanclerz Wielki Koronny Jan Koniecpolski, który razem z Janem Głowaczem Oleśnickim posłował w r. 1435 do cesarza Zygmunta, a potem odprowadził króla Włodzisława na tron węgierski gdy w r. 1440 odbył w darze obraz św. Trójcy malowany przez jakiegoś sławnego malarza włoskiego. Obraz ten Jan Koniecpolski umieścił w rodzinnym kościele w Koniec-polu, który przeżywał ciężkie chwile w historii polski, skutkiem ustawicznych napadów nieprzyjacielskich. To też przez tyle setek lat obraz ten uległ przemocy czasu, prawie że się zamienił na strzępki. Dbały o świątynię proboszcz miejscowy ks. kanonik Mikołaj Lubowicki postanowił uchronić od zagłady obraz starożytny i w tym celu zaprosił do Koniec-pola artystę malarza p. Józefa Kwiatkowskiego z Częstochowy, z zamiłowaniem traktującego malarstwo treści religijnej, który obraz zniszczony przedtem, doprowadził do dawnej świetności.

Nikt nie przypuszczał, żeby ten obraz był tak piękny, bo nikt nawet z najstarszych parafian nie pamiętał wyglądu tej świętej pamiętki. To też rozradowało się serce parafian gdy ujrżeli to dzieło pięknie odnowione, w oltarzu, również gruntownie odnowionym.

Zaznaczyć należy że oltarz wielki był tak zniszczony przez robactwo, iż lada chwila groził runięciem i prawie opatrność Boska zrzuciła, że do odnowienia obrazu się zabrano, bo dopiero podczas wyjmowania go z oltarza spostrzeżono, że prawie cały oltarz uległ zniszczeniu. Oltarz ten wspaniale odrestaurował złotnik częstochowski również tego nazwiska co artysta malarz p. Kwiatkowski.

Na uroczystości poświęcenia tego oltarza przybyli z okolicy kapłani: ks. kanonik Długoszewski, ks. kanonik Jasiński proboszcz Dąbrowy Zielonej, proboszcz z Chrzastowa, ks. Majewski proboszcz z Borzykowej, ks. Wąrowski proboszcz z Soborzowa, ks. Bedkowski proboszcz z Przyrowa, ks. Nowodworski proboszcz z Podlesia. Kazanie wygłosił ks. Wąrowski, poświęcenia oltarza dokonał ks. kanonik Lubowicki, sumę zaś celebrował ks. Majewski. Podniosła to była uroczystość i pozostanie na długo nam w pamięci, bo przypominała nam dawną świetność Koniec-pola, sięgającą złotych czasów w Ojczyźnie naszej.

Dziś jak pomnik tej świetności po

Pierwsza Elektryczna fabryka wyrobów chemicznych i puszek blaszanych z własną litografią.

POLECA ZNAKOMITĄ PASTĘ „GIMZOLIN”

E. Glińskiego z marką „Wagon” nagrodzona na wystawach. „GIMZOLIN” przewyższa swoją dobrocią pasty zagraniczne. Hurtowa sprzedaż w Częstochowie stowarzysz. „OBRONA” ul. Ogrodowa 11.

w Łodzi: M. W. Gliński ul. Mikołajowska № 34. Telef. 4-43.
w Piotrkowie: P. Ramza ul. Katarzyny № 8. skład skór.
Skład główny w Warszawie ul. Radzymińska № 11. dom własny. Tel. 66-57
Z poważaniem EDWARD GLIŃSKI.

PIEKARNIA Marceliego Chmielewskiego

Egz. od lat dziesięciu w Alei II przeniesioną została do lokalu własnego przy ul. Teatralnej 46 róg Zielonej Tel. 654
Wyłączna sprzedaż mego pieczywa w sklepach: Mleczarnia „Skrzydłów” ul. Teatralna 11, — ul. Dojazd 13, — ul. Krakowska 35, — Siedm. Kamienio 21. Poleca na nadchodzą. święta w dużym wyborze struclę i placki Również zawsze wyborowe mąkę i drożdże, pierniki z firm warszawskich. Przyjmuje się obstatunki.

072? z poważaniem Marceli Chmielewski.

Do wynajęcia od Nowego Roku lokal z wszelkimi nowoczesnymi urządzeniami od frontu w Alejach. Wiadomość w Adm. Gońca. 0897-

Zaraz do wynajęcia lokal zabudowany na fabrykę w do- brym punkcie. Wiadomość w Adm. Gońca.

Pozzukuje się do interesu egzysten- cego od 1900 r. współ- nika z pewnym kapitałem Wiadomość Częstochowa W. Zarzamba 0317-

Chrześcijański Fabryczny Skład Fartuchów Łódz- kich oraz trykotów. Z Chojnacka Dojazd 17 u. parter. Nadeśdź świe- ży transport fartuchów i trykotów, ceny ściśle fabryczne. 1739-

Karty święteczne po 3 kop. po- leca księgarnia M. Lip- skiej II Aleja 23.

Do sprzedania plac z ogrodem ul. św. Barbary 19 przy koście- le. 1028-

Kupię krowę mleczną Wiadomość Teatralna № 23, Adamczewska.

Pracownia szlifierska wyboru witra- ży i innych szkół słu- fowanych Wacława Ja- godzińskiego Cienna 14 i

Do wynajęcia 2-2 i 1 pokój z kuchnią z wygodami oraz sklepy mieszkanie Aleja 60.

Sklep z mie- szkaniem do wynajęcia od Nowego Roku ul. Kamieniec 19 wiadom. Szkoła 5a m. l. 18-

Potrzebni pianista, skrzypek lub pianista do restauracji pierwszego rządu na wyjazd W. Szkoła 5a m. l. 1891

Sklep rzeźniczy do wynajęcia od Nowego Roku może być filja lub co innego Ostatni Grosz W. Łosota 1907

Wilk żywy 6-cio miesięczny laska- wy do sprzedania wiadomość Smółkiński Kłom- nice Borowno. - 1909

Do wynajęcia od 1-go stycznia 3 poko- jeży kuchnia z wygodami Teatralna 62. 1908

Zginął w sobotę pies mały zły- ty z białymi łapani wabi się „Finka” odpo- wiadzić za nagrodą ogro- dniczo Halińców Szkoła- na 20.

Tango do kompletu wspólnie nauki potrzeba kilku osób także pianistka sa- lonowa a oferty Goniec Tango lub Pianista

Sprzedam sklep spozywco-dystrybu- cyjny Krakowska 35

Sklep wiejski II Aleja Nr. 33 tel. 436 Poleca na święta wybo- rowe masła do potraw świątecznych firmy BO- BIN mleko, — śmietana świąteczna, wędliny litow- skie e drób i t. p. produkt a wiejskie. 10

Sprzedam Kredens dębowy, biurko mahoniowe, stół, stolik, gadająca papuga Ana. Jasna 41 m. 9 od 3-5 obok pensji Garsteckiej.

MEBLE GOTOWE

otomany dębowe, i kryte sofy w róż- nych fasonach garniturki kryte w cerate, szesłagi a także przyj- muje obstatunki mebli w różnych fa- sonach zakładanie firanek portjer krajanie pokrowcy, robota solidna Biurko używane orzechowe. Ceny niskie.

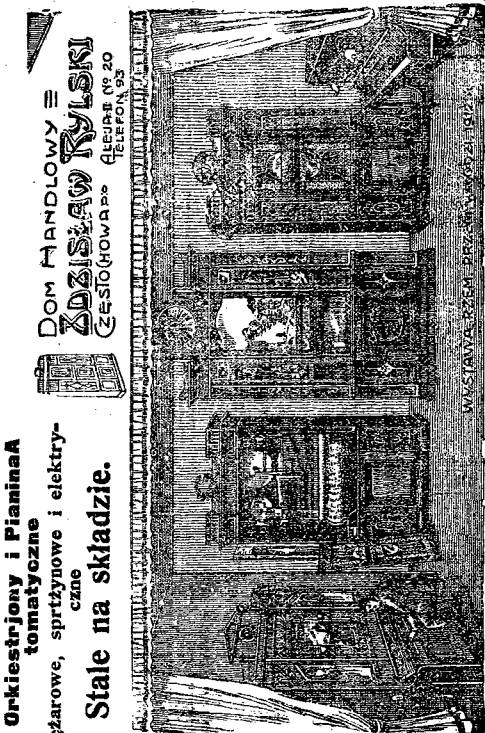
Tapicer **W. BURYAN** II Aleja № 38.

Pracownia Armatur M Ciuryńskiego. ul. Warszawska N-r. 113, Tele- fon N-r. 277, w Częstochowie. Wyrabia Krany Wentyle- Siuzy i pływalki do re- zerwoarów i t. d. i takowy to- war gotowy po siada na skła- dzie 0614-5

Chrześcijańska Pracownia ozapek i kapeluszy. Pod firmą **„CZAPNIK POLSKI”** Aleja 2 Nr. 30 dom Wierzbickiego w Czę- stochowie Poleca na gwiazdkę jako naj- praktyczniejsze podarki konfekcje fut- rzaną damską i męską oraz dziecięcą jak również czapki kapelusze najnowszych fasonów po cenach umiarkowanych **K. Chawłowski**

MLECZARNIA O. SCHLEICHER Częstochowa, II Aleja 19 (pod teatrem) Poleca na święta pierniki Hr. Komo- rowskiej, owoce, wyborne masło i sery oraz konserwy odeskie, powiada śliwko- we w cenie 14 kop. funt. 01072-3

DOM HANDLOWY ZDZISŁAW RYLSKI CZĘSTOCHOWA TELEFON 93

Orkiestrony i Pianinaa tomatyczne cietarowe, sprzynowe i elektry- czne **Stale na składzie.**

Handel win i Towarów Kolonialnych J. Pietrowca

Częstochowa, II-ga Aleja № 30. Poleca na święta Bożego Narodzenia mąkę wyborową, drożdże świeże, rodzynki, migdały, orzechy, daktyle, malagę, figi, bakalie i doskonałe pierniki K. Mystkowskiego z Kalisza oraz, wina francuskie, krymskie, — węgierskie koniaki, wódki, likiery i piwo, także rozmaite delikatesy, konserwy i t. p. Ceny najniższe Uwaga: Od koniaków, wódek i pierników, ustępuje się rabat.

NA GWIAZDKĘ CHRZEŚCIJAŃSKI MAGAZYN BIEL- ZNY MĘSKIEJ ORAZ GALANTERJI

TEODOR KAMINSKI ALEJA II-ga № 36, W CZĘSTOCHOWIE POLECA: trykotaze wełniane, koszulki, skarpetki, ko- szule dzienne, kołnierzyki, krawaty, najgustowniejsze, spinki, chustki do nosa, Rękawiczki Angielskie męskie i damskie, pończochy damskie, p u d e l k a podróżne. Sprzedaż hurtowa i detaliczna po cenach fabrycznych **ORAZ NORYMERSZCZYNA.** Ceny przystępne. — Towary w dobrych gatunkach.

40 DNI 40

Bezpłatnie!!

Kto się nie nauczy w przeciągu 40 dni płynnie mówić, czytać i pisać po niemiecku, francusku i łacinie, według naszych samouczków najnowszej metody (wszystkie inne — reklama) temu zwrocimy pieniądze. Cena sa- mouczka jednego języka z przek. sa pobr. poczt. 1 rb. 10 k., 2-ch 1 rb. 90 k., 3-ch 2 rb. 80 k., 4-ch 3 rb. 65 k. Obstatunki wypelnia jedyny skład na całą Rosję: St. Petersburg, Peterb. Storona, Bolszej per. 56. **J. K. PETERS.**

40 DNI 40

WIELKI WYBOR!!

Ozdob choinkowych, świeczek, lichta- rzyków, ogni, oraz mydeł toaletowych i perfumerji. — Ceny niskie. w **SKŁADZIE ŚWIEC KOŚCIELNYCH A. Musiałowicza** w Częstochowie, 01049 II-ga Aleja Nr. 42.

Chrześcijański Zakład Szczęotkarski **K. SUWALSKIEGO** Teatralna № 19 Przeniesiony z 2-ej Alei Nr. 32. Poleca na składzie duży wybór szczołek i pedzi i t. d. Towar gwarantowany.

BOL GŁOWY, MIGRENI NATYCHMIAST USUWA **MIGRENO-MERWOSINA** BEZWARUNKOWO BEZPIECZNY I NIEZ- SZKODLIWY TOŚCIECZY. WIEC ZADAC APTEKACHISKE. ADT. PROSZKOW WYRABIANYCH TYLKO PŁOCHEJ. PODPISEM WYNAJAZCY A. GASECNEGO na adres: PROSZENKA

Mleczarnia „Skrzydłów”

II Aleja 24, róg Teatralnej II, tel. 616. POLECA: Mleko wyborowe w specjalnych flako- nach i na miarę. Masło, sery a także duży wybór pierników i t. d. oraz wydaje obłady gospodarskie na święczeni masła z 4 dań 40 kop. Uwaga: Życzącym abonament na obłady.

Pierwszorządny chrześcijański magazyn i pracownia Jubilerska i Grawerska

Majstra cechu WARSZAWSKIEGO JANA ZEFLERA oraz specjalny dział zegarmistrzowski Poleca bogaty asortyment biżuterji złotej i srebrnej z bry- lantami i kolorowymi kamieniami, obrączki 58 i 94 próby, bo- gate pierścionki żarzynowe, srebro stołowe oraz platerji fan- tazyjne i stołowe, gładkie i stylowe. Zegarki kieszonkowe złote, srebrne stołowe i agatowe renomowanej firmy Zenit oraz innych pierwszorządnych fabryk zegarki noone kieszonkowe. Regulatory z pięknym bicłem w ozdobnych szafkach, zegary stołowe, duży wybór budzików od najtańszych wyregulowane, Ceny niskie bez konkurencyjne **Częstochowa, II Al. 16 tel 160 dom Imicha.**

Hurtowa i detaliczna sprzedaż pocztówek różnych wydawnictw krajowych i zagranicznych po ce- nach najprzystępniejszych p. i. **M. Baumert** w Częstochowie, ul. Dojazd 17. vis à vis D. Z. W. W. Uwaga: skład zaopatrywany w ciągle nowości i po- siada wielki wybór za gotówkę 5% z konta

Sklep spozywco-dystrybucyjny sprzedam zaraz z powo- du wyjazdu Wiadomość w Administracji Gońca. 1607

Do sprzedania kontuar z szafkami na wędliny Teatralna 27, — skład wędlin. 1895

Pianino fabryki Sohndera piek- ne w tonie tania — do sprzedania. I-a Aleja 12

Mieszkanie 2 pokoje z kuchnią z wy- godami do wynajęcia. Teatralna 33. 1903

Potrzebny szaras subiekt fryzjarsk lub felcerski na Jasną Górę do Filipowca. 1108

Sklep kolonialno-spozycwcy z piwem, z powodu wyjaz- du szaras sprzedam, ulicy Teatralna 23. 186

Sprzedam sklep i skład węgla — z powodu choroby żony, ul. Warszawska 41.

BIURO TECHNICZNO-HANDLOWE B. WISNIEWSKI i S-ka II-ga Aleja N-r. 32 Telefon N-r. 385.

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszewski.

POLECA ze SKŁADU: Armaturę kotłową i wodociągo- wą. Metal biały „BABBIT”. Wanny z przyłączką komi- nową do gazowego i spirytusowego ogrzewania. Nasady kominowe. — Ogrzewacze oszczędnościowe „WULKAN” WYKONKI ANTYFRYZYCYJNE.

Kierownik Literacki F. J. Galicki

zaniósł na łóżko, rozkazując, aby nie krzychała, bo ją zastrzeli.

Następnie narzecony udał się do sypialni przy niej zaś został na straż przyjeżdżał z rewolwerem.

W sypialni otworzył szafę w której p. H. przechowywała cenną biżuterję i ta wraz z kilkudziesięciu rublami gotówki stała się jego łupem.

Wartości skradzionych klejnotów niepodobna na razie obliczyć, w każdym razie jest ona b. znaczna.

Władze policyjne i śledcze wdrożyły specjalne energiczne dochodzenie.

Mord z zazdrości.

Przy ul. Białej nr. 8 w Warszawie zamieszkiwała przy rodzicach 17-letnia H. Bartnikowska, o której względu ubiegał się od dłuższego czasu 22-letni Fel. Ostrowski.

W ostatnich czasach o rękę Heleny zaczął się ubiegać inny konkurent przedstawiający t. zw. dobrą partję. Rodzice Bartn. przyjmowali tego konkurenta chętnie i wymówili Ostrowskiemu dom.

Onegdaj Ostr. przybył do Bartnikowskich, gdzie go nie przyjęto. Wychodząc, prosił narzeconą, aby z nim wyszła na podwórze, co ta uczyniła. Za młodym udała się matka, wzywając córke do powrotu.

Dziewczyna okazała się posłuszną temu rozkazowi, co doprowadziło O. do takiej pasji, iż zadął jej nożem ranę w serce, zabijając ją na miejscu poczem zbiegł.

Ustalono fakt, że Bartn. miała zostać matką.

Kapitał „Częstochowski“.

W tych dniach na posiedzeniu rządu gubernialnego piotrkowskiego przyznane zostały pożyczki z kapitału „Częstochowskiego“ komisjom szkolnym w Częstochowie w wysokości 65,000 rb. i w Piotrkowie w wysokości 25,000 rb. na budowę gmachów dla szkół początkowych miejskich.

Ponieważ wielu ojców miast w gubernii piotrkowskiej nie wie, co to jest kapitał „Częstochowski“ i na jaki cel był przeznaczony, więc należałoby podzielić się z nimi historią utworzenia tego kapitału, nienotowaną w żadnych wydawnictwach, mających pożyteczność wśród społeczeństwa polskiego.

W roku 1814, czyli bez mała 100 lat temu rzad rosyjski z okazji pobytu Cesarza Aleksandra I w Częstochowie, powracającego z Kongresu Wiedeńskiego ustanowił kapitał 6,000 rb. w celu udzielania pożyczek nie zamożnym właścicielom placów miejskich na budowie, które upiększyłyby miasto, były dla niego pożyteczne. Kapitał ten nazwano urzędowo „Częstochowskim kapitałem budowlanym“.

Częstochowianie początkowo mało korzystali z tego kapitału, więc pożyczki wydawane były i miastom okolicznym na zabudowanie ulic.

Z pożyczek tych skorzystały miasta: Radomsk, Piotrków, Tomaszów Rawski i inne. Otrzymywali te pożyczki prywatni właściciele placów, którzy nie mieli za co budować własnych domów.

Instytucje społeczne, jak np. szkoły nie korzystały z tych pożyczek; korzystali natomiast przedsiębiorcy budowy magazynów dla intendencji, gmachów dla koszar i t. p.

Pożyczki te są bardzo dogodne, według bowiem przepisów, którymi kieruje się rząd gubernialny piotrkowski przy ich wydawaniu mają następujące warunki.

Posiadacz placu, chcący wybudować dom; składa hipoteczne zapewnienie, że wybuduje dom danej wartości; otrzymując pożyczkę spłaca w latach półrocznych po 8 proc., amortyzując ją w ten sposób przez lat 20. Pożyczka wydawana jest na 22 lata, lecz pierwsze 2 lata nie się nie płaci, ponieważ przepisy uznają za ulgowe. Ta dogodna amortyzacja pobieranych pożyczek, o ile nie przyczyniła się

do upiększenia i wzrostu miast, o tyle jednak powiększyła kapitał zakładowy, który wzrósł do dnia dzisiejszego do 800,000 rb. z górą, mimo że czasowa pożyczka rządowa została spłacona.

Obecnie, dzięki dobrze myślącym ojcom miasta Częstochowy, zapoczątkowane zostało skorzystanie z tego kapitału na budowę domów dla szkół początkowych miejskich; za tym przykładem poszedł Piotrków, a może pójdą i inne miasta, jak np. Łódź, obciążona wielkim wydatkiem na wynajem lokali dla szkół miejskich. (e).

KAFLE i ROBOTY ZDUŃSKIE
L. NIEPRZECKI i S-ka
Teatralna № 34, Telefon № 321.

Z Krakowa

Okropna katastrofa kolejowa.

We wtorek o g. 5 m. 30 rano wydarzyła się pod Biadoliną straszna katastrofa kolejowa. W pociągu, idącym z Krakowa i wiozącym robotników, powracających z Prus, wybuchnął pożar. Pociąg zatrzymano i robotnicy zaczęli wysiadać z płonącego pociągu na drugi tor.

W tej chwili nadbiegł od strony Lwowa drugi pociąg, pośpieszny i wpadł na grupę robotników, 10 robotników zostało formalnie zdruzgotanych, liczby ciężko rannych do tej pory nie ustalono.

KRONIKA.

— Z Jaanej Góry.

Liczba zakonników, znajdujących się w klasztorze chociaż niewielka, jednak stale wzrasta. Przed kilku dniami ministerstwo spraw wewnętrznych pozwoliło wstąpić do zakonu OO. Paulinów ks. Stanisławowi Paszkiewiczowi, proboszczowi par. Błotnica, w pow. radomskim. W tym roku jest to już piąty kandydat, zatwierdzony w poczet zakonników klasztoru jasnogórskiego. Przed kilku miesiącami władze rządowe pozwoliły także wstąpić do klasztoru jasnogórskiego ks. Romanowi Branikowi z par. Kłoczew, w pow. garwolińskim. Przyjazd ks. Branika spodziewany jest w tych dniach: o Bernard Dudziński i o Stefan Szawaryn odbywają obecnie nowicjat w klasztorze. Oprócz tego w nowicjacie znajduje się dwóch nowych kleryków. Obecnie w klasztorze znajdują się następujący zakonnicy: Justyn Weloński, przeor; Alfons Jędrzejewski, kaznodzieja; Romuald Dziemiadłowicz, Piotr Markiewicz, magister klasztoru; Wincenty Olszewicz, prokurator; Paweł Ciepliński; Bernard Dudziński; Stefan Szawaryn. Na studiach we Włocławku znajduje się także 2 kleryków; Aleksander Łaziński i Walery Barski.

— Powrót general-gubernatora.

W poniedziałek 15 b. m. w południe powrócił do Warszawy general-gubernator Skalon, który też objął zaraz urzędowanie.

— Handel przedświąteczny.

W myśl przepisów sklepy obecnie jako w okresie przedświątecznym mogą być otwarte o 2 godziny dłużej, a więc do g. 10 wieczorem.

— Nabożeństwo „Ogniska Robotniczego“.

W niedzielę 21 bm. w kościele św. Zygmunta o g. 8 rano przed wielkim ołtarzem odprowanie zostanie nabożeństwo pod sztandarem, zamówione przez „Ognisko Robotnicze“.

— Medal ks. Józefa.

Medal ks. Józefa Poniatowskiego wybity nakładem Komitetu obchodu w Krakowie, nabyć można wprost u skarbnika tegoż Komitetu p. Eugeniusza Kahlnowskiego (Kraków, ulica Kajska L. 20, II piętro). Ceny następujące: złoty 500 koron, srebrny 30 koron, a brązowy 10 koron. Na kosztą przesyłki poleconej liczy się nadto 1

Wszystkim którzy okazali współczucie z powodu śmierci ukochanego syna i brata naszego. s. ↑ p.

Janka Lechowskiego

a w szeregłości panu Doktorowi Łokczewskiemu i panu Stanisławowi Marciniakowi i tym którzy odprowadzić raczyli drogę nam zwłoki na miejsce wiecznego spoczynku z głębi żółtego serca naszego wyrażamy serdecznie „Bóg Zapłać“ strokami ialem Rodzice i Bracia.

koronę od sztuki. Należytość uprasza się nadesłać z góry. Za zaliczką za granicę nie wysyła się.

— Podziękowanie.

Zarząd Sekcji Kolonii Letnich, za pośrednictwem naszego „Gońca Cz.“ składa serdeczne podziękowanie p. M. Małeckiemu za bezinteresowne urządzenie dla tejże sekcji kiosku na kiermasz, który odbył się w d. 7 i 8 b. m.

— Nowy gmach szkolny.

Dowiadujemy się, że Magistrat częstochowski ogłosi niebawem licytację na powierzenie budowy gmachu szkolnego, który będzie mieścił szereg szkół elementarnych. Budowa będzie rozpoczęta z wiosną rp.

— Opatk w „Lutni“.

We wtorek 23 grudnia o godz. 9 wiecz. w lokalu „Lutni“ odbędzie się tradycyjny opatek, którego miły nastrój znany nam jest z lat przeszłych.

— „Odeon“ na wpisy.

Dziś w czwartek 18 bm. w „Odeonie“ odbędzie się szereg przedstawień na rzecz Tow. niesienia pomocy niezamożnym uczniom pensji p. Zofji Garzdeckiej.

— Dostawa lekarstw do szpitala.

Odnosne władze powiatowe, po rozpatrzeniu licznych ofert, powierzyły dostawę lekarstw aptece Jana Kozankiewicza (Aleja 3 nr. 50) i środków opatrunkowych firmie M. Neufeld.

— Sprawdzanie ksiąg i inventarza szpitalnego.

Wtorkowe posiedzenie Rady powiatowej dobr. publicznej pp. pomocników naczel. powiatu Zawadzkiemu, inż. K. Roklewskiemu i kasjerowi Damanowi powierzyło sprawdzenie ksiąg i inventarza szpitalnego.

— Statuty mleczarni.

Świeżo zatwierdzone zostały przez Główny Zarząd Rolnictwa statuty dla stowarzyszeń mleczarskich: w Kadzidle pow. Ostrołęckim, Zawiaślach p. Ostrowskim, Radziechowicach p. Radomskowskim, Plucicach p. Piotrkowskim, Broniszewicach p. Sieradzkim, Grodzieniu p. Lipnowskim, Wieczyni p. Mławskim, Tomaszewicach p. Lub. i Wzdole Rząd. p. Wieleckim.

— Plac pod budowę szpitala.

Na ręce władz odnośnych wpłynęło podanie p. Bzowskiemu, proponującego sprzedaż 12-morgowego placu pod budowę nowego szpitala. Na wtorkowym posiedzeniu Rady powiatowej dobrocz. publicznej rozpatrywano tę prośbę, lecz ze względu na brak określonej ceny sprzedażnej—ostatyczną decyzję w sprawie placu odłożono do następnego zebrania.

— Zatwierdzenie ustawy.

Odnosne władze gubernialne zatwierdziły ustawę Stow. spółdzielczego „Przystajń“.

— Plan do zatwierdzenia.

Na ręce Magistratu częstochowskiego wpłynęły do zatwierdzenia plany St. Malka, który zamierza wnieść parterowy dom mieszkalny przy zsoście Krakowskiej.

— Budżet szpitalny.

Na wtorkowym posiedzeniu Rady powiatowej dobroczynności publicznej ustalono na rok przyszły budżet szpitalny. Dochody szpitala sięgają 33469 rb. 17 kop., wydatki zaś 26566 rb. 36 kop.

— Ubezpieczenia związku.

W celu ubezpieczenia członków towarzystw pożyczk. - oszczędn. od strat na wypadek pożarów, pocięli związek instytucji drobnego kredytu zwrócić się do władz o zatwierdzenie ustawy zaprojektowanej kasy assekuracyjnej dla członków związku. Kapi-

tał assekuracyjny tworzy się ze specjalnych potrąceń jednego grosza od każdego rubla wydanych pożyczek przez towarzystwa, należące do związku. Podatek ten towarzystwa powinny wnosić do kasy związku co kwartał. Wysokość szkód od pożaru określają towarzystwa przez specjalnych taksatorów, wysokość odszkodowania dla oddzielnego członka nie może przewyższać rb. 1000.

— Podrzucone niemowlę.

Wczoraj o godz. 6-ej rano, na schodach domu nr. 24 przy ul. Teatralnej znaleziono niemowlę pięci zębnikie, które odesłano do Magistratu — Odszukaniem wyrodnej matki zajęła się policja.

— Za meldunki.

Decyzją p. gubernatora piotrkowskiego za nieprzebranie formalności meldunkowych skazani zostali administracyjnie: Jusek Gotajner na 10 rb. kary z zamianą na 3 doby aresztu, Lewek Orbach na 5 dni aresztu, Józef Franciszek Filus na 10 rb. kary lub 3 doby aresztu, August Milczarski na 15 rb. kary lub 7 dni aresztu i Ruchla Geiber na 10 rb. lub 3 doby aresztu.

— Za kradzież woreczka.

W czwartek ub. 17-letni Teofil Napora, na stacji Częstochowa kolei w.-w., mieszkańcy wsi Wymysłów w pow. będzińskim Józefowi Sojce skradł woreczek z pieniędzmi. Wczoraj piotrkowski sąd okręgowy N. od odpowiedzialności uwolnił, lecz pozostawiono go w areszcie, bowiem obliczając młodzieńca oczekuje jeszcze 6 podobnych spraw.

— Pożar.

We wsi Prymilowice w gm. Olsztyn spłonął dom Marji Tomzo, assekurowany na 70 rb.

— Nagły zgon.

Zmarła nagle we Mstowie mieszkanka tamtejsza Antonina Palosińska, lat 48.

— Z cyrku.

Cyrk p. Paulusa w dalszym ciągu wystąpił z interesującym programem. A więc w pierwszym rzędzie na p. kreślenie zasługują popisy fakira Ben Sanbo, zonglera chińczyka Czany Kuj—Linka, gimnastyka Maurice „gumowego“ czwielka Żana, treskoni Marjaniego i innych. Przygry orkiestra z fabryki „Wulkan“.

Z ostatniej chwili.

Skon kardynała Rampolli?

Wiedeń 17. Otrzymano tu niesprawdzone dotychczas wiadomości, że zmarł w Rzymie kardynał Rampolla.

(Mariano, markiz Tindaro Rampolla, kardynał sekretarz, ur. 17 sierpnia r. 1843 w Swojilli, kształcił się w Accademia dei Nobili w Rzymie, mianowany w r. 1863 przez Piusa IX pomocnikiem sekretarza w sprawach kościelnych, następnie prałatem i sekretarzem. Propagandy, wreszcie w r. 1875 został mianowany radcą nuncjatury w Madrycie. Papież Leon XIII mianował go w r. 1876 sekretarzem kongregacji, 1882 arcybiskupem in partibus i nuncjuszem w Madrycie, w r. 1887 wreszcie kardynałem i sekretarzem stanu.)

W sprawie samorządu.

Petersburg 17. W „Now. Wr.“ Mienszykow, a w „Grażdaninie“ ks. Meszcerski wystąpili z artykułami krytykującymi ostro zachowanie się prawicy Rady w sprawie języka w samorządzie. Oba dzienniki nazywają postępowanie to krótkowzrocznym.

została świątynia otoczona murem przypominającym, że służył on niedgys za warownicę.

Odnowienie obrazu Trójcy przenant-świętszej i ołtarza, kosztowało sporo grosza, który złożyli cętnie parafianie, a choć jeszcze nie tyle ile kosztować będzie, to jednakże i to pokryją, bo świątynia ta jest dla nich bardzo drogą. Oprócz wielkiego ołtarza, odnowiono i inne obrazy, które były dotąd zniszczone, dziś pięknie zdobia naszą świątynię. M a r s.

Z Kamienicy Polskiej.

(Kor. własna „Gońca Cz.”)

— Abstynenci.

W niedzielę 14 b. m. odbyło się tu organizacyjne zebranie, na którym uchwalono założyć oddział Towarzystwa wstrzemięźliwości od alkoholu. Zapisano się 20 osób. Na prezesa oddziału obrano nauczyciela jednoklasowej szkoły p. A. Szokalskiego, na zastępcę sekretarza gminy p. Rycombła na bibliotekarza p. Kapuścińskiego; skarbnika p. Helenę Janiakównę, przewodniczącą ochronki, p. Krochulca na członka Zarządu i A. Michalczyka na sekretarza. Do komisji rewizyjnej zaproszono pp. ks. Z. Sędzimir, Kanuśównę i Grucę. Prócz wpisowego uchwalono 20 kopiejkową miesięczną składkę. Towarzystwo postanowiło energicznie wiać się do pracy, ponieważ przajaństwo w Kamienicy kwitnie w przerażający sposób. Dość powiedzieć, że miejscowy monopol i szynk sprzedają wódki rocznie za sumę 45 tysięcy rubli, a ileż idzie „szwarzówki”.

To też Towarzystwo na pierwszy cel bierze miejscową knajpę... Prócz tego prezes p. Szokalski, jak się dowiadujemy, ma zamiar wkrócić wystąpić z cyklem odczytów popularnych o szkodliwości alkoholu, które będą ilustrowane świetnymi obrazami miejscowego kinematografu. Szkoła tylko, że tak mało członków zapisało się w kadry abstynentów i że miejscowa inteligencja jak obecnie, dość obojętnie zachowuje się względem tej sprawy. „Szczęść Boże!” w pracy.

W. Prus-Nowina.

OHRZESCIANIKI

pierwszorzędny na Częstochowie i okolice
ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY
WACŁAWA WESOŁOWSKIEGO
— Róg II-ej Ateii i Teatralnej 26. —
Przyjmuje zamówienia grup t. d. poza obrębem zakładu w fabrykach i majątkach.

Wystawa Sztuk Pięknych

w Częstochowie, Teatralna N-r. 11.
otwarta codziennie od g. 11 do zamierchu, w sobotę niedzielę i święta do g. 8 wieczorem

Z Zawiercia.

(Koresp. wł. „Gońca Cz.”)
— **Wybory pełnomocników-reprezentantów.**

Odbyły się wybory reprezentantów I-go T-wa pożyczkowo-oszczędnościowego, które ukończono wczoraj. — Listę wybranych podamy w najbliższym numerze naszego „Gońca Częstoch.”

— **Wizyta naczelnika dyrekcji naukowej.**

Naczelnik dyrekcji naukowej Łódzkiej p. Bielajew wizytował szkołę fabryczną Hulszyskiego, gdzie akceptował nowy personel nauczycielski z p. Milczewskim na czele, a usuniętych nauczycieliom przez dyrektora fabryki p. Wolfa dał posady w szkołach rzadowych.

— **Kradzież.**

W nocy z piątku na sobotę (12-13 b. m.) w fabryce Akcyjnej „Zawiercia” skradziono kilkadziesiąt tuzinów chustek. Sprawę skierowano do sąduiego śledczego; podejrzanych o kradzież aresztowano.

— **Podziękowanie.**

Zawierckie Tow. Dobroczynności za pośrednictwem naszego „Gońca Cz.” składa serdeczne podziękowanie ofiarodawcom licznych podarunków na kiermasz, a więc p.p. dyrektorem St. Szymańskiemu i Gertychowi, oraz wszystkim pannom i paniom, biorącym udział w urządzonym kiermaszu, specjalną zaś podziękę p. Michałowi Sypkowskiemu, za gustowne udekorowanie sali i orkiestrze Tow. Akc. „Zawiercie” za niezmordowaną i doskonałą grę w ciągu 3 wiecezów.

— „Luna” na Tow. Opieki.

Wczoraj w kinematografie „Luna” odbyło się przedstawienie na rzecz Tow. opieki nad dziećmi.

— **Wenta.**

Wczoraj w sklepach chrześcijańskich, które swego czasu wymieniliśmy, odbyła się wenta na Tow. Opieki nad dziećmi.

— **Z poczty.**

Listy niedoreczone, znajdujące się w kancelarji gminnej: S. A. Rogowskiemu—zawiadomienie o przesyłce pocztowej, Bronisławowi Kozirodowi—list z Nowokijewska, J. M. Birembomowi—pocztówka z Warszawy.

— **Depesze niedoreczone.**

Dąbrowskiej, Kozłowskiej, Muszkat, Landau, Gruenstein, Kruczek. I u x.

Z Radomska.

(Koresp. własna „Gońca Częstoch.”)

— **Zatwierdzenie wyborów.**

P. gubernator piotrkowski zatwierdził wybór rady miejskiej, który padł na p. Jana Szwedowskiego, obywatela miasta, znanego tu z owocnej pracy na polu społecznym.

— **Wybory.**

W niedzielę d. 21 b. m. w sali Ratuszowej odbęda się wybory członków dozoru kościelnego z kadencją 6-letnią. Początek zebrania o g. 1 w południe po nabożeństwie w kościele parafialnym.

— **Z Tow. Rolniczego.**

Oddział Tow. Rolniczego w Radomsku, którego dyrektorem jest p. Szczepny Szamowski znakomicie się rozwija, zwiększając rok rocznie obroty handlowe, co świadczy o dobrem kierownictwie i podniesieniu kultury rolnej w naszych okolicach, ostatnio wprowadzona została detaliczna sprzedaż żelaza wszelkich wymiarów dla warsztatów ślusarskich, oraz powiększono odpowiednio lokal o parę ubikacji.

Z dniem Nowego Roku ustępuje p. S. Szamowski, przechodząc na naczelnego dyrektora Stow. Rolniczego w Pleskirowie.

Aczkolwiek niedługo był w Radomsku p. S., lecz zaskarbił sobie zaufanie tak obywateli ziemskich jak i licznej klienteli, znany jest z pozytywnej pracy społecznej, przeważnie w kierunku podniesienia kultury rolnej.

— **Nasz przemysł.**

Chrześcijańska fabryka kafli p. Pawła Fiwka w Radomsku została odpowiednio powiększona. — Ostatnio wprowadzono wyrób części kalfowych do piecy wykłintnych, najnowszycy stylów, które dotychczas sprowadzano z zagranicy.

— **O chrześcijański handel rybami.**

Byłoby pożądanem a nawet koniecznym objęcie handlu i dostawy ryb na rynek w czasie przedświątecznym przez kupca—chrześcijanina, zwłaszcza iż właścicielami stawów rybnych w okolicy są chrześcijanie i chętnie sprzedadzą rybę swojemu, niżeli żydom, którzy na tej tranzakcji nie źle zarabiają.

Chcieliśmy w wigilję Bożego Narodzenia znaleźć na stole rybę pochodzącą z rąk chrześcijańskich. Spodziewamy się, iż głos nasz w tej sprawie nie przebrzmi bez echa.

L. J.

Sprawa Ronikiera.

Sądzono dotychczas, że sprawa Ronikiera ukończy się przed Nowym Rokiem. Posiedzenie wczorajsze rozwiato te przypuszczenia. Ekspert—lekarze oświadczyli, iż złeczone im badania mikroskopowe i chemiczne o dzieży i bielizny zabitego oraz różnych przedmiotów, zabranych z miejsca zbrodni, potrwają około dwóch tygodni.

Przedmiotem badań będzie cała odzież i bielizna s. p. Stasia, czapka, mankiety, spinka, okopcony obrus, który znajdował się na stole w pokoju nr. 1, zakrawawione prześcieradło, serwetka i ręcznik, znalezione w przyległym zachowanku, dywanik, na którym leżał zabity, rewolwer itd.

Następnie badano świadka Siemińskiego, który oświadczył, że szkło od lampy w pokoju nr. 2 czyszczono za każdym razem, ilekroć zapowiadał swe przybycie nieznamy lokator pokojów, że ostatnio świadek sam czyścił owo szkło we czwartek zrana d. 12 maja, t. j. w dzień zabójstwa, i że, po nalaniu nafty i oczyszczaniu szkła, wstawił je, przez trzymaną w rękę ścierekę.

Kradzież klejnotów.

Ofiarą znacznej kradzieży, popełnionej w warunkach niezwykłych, padła pani A. Hopp, zajmująca wytworny apartament w Alejach Ujazdowskich.

Nad wieczorem p. H. wyszła, w mieszkaniu zaś pozostała pokojówka 22-letnia Józ. Baderska.

Do B. przybył wiedzy jej narzeczony w towarzystwie drogiego mężczyzny, zaznaczając, iż jest to jego „na-serdeczniejszy” przyjaciel.

Zadowolona z wizyty służąca zastawiała obfitą kolację, którą obaj „na-serdeczniejsi” przyjaciele raczyli się obficie, — starając się równocześnie wprowadzić w doskonały humor u przejmą gospodynie.

Około godz. 9-ej wieczorem obaj goście opuścili mieszkanie, a równocześnie przy luficku ukazała się Baderska, wzywając ratunku.

Domownicy podażyli na górę i urzemi B. z rękami skrapowanymi pasmami z loków i sztucznych warkoczów.

Dziewczyna płacząc, opowiedziała, iż podczas kolacji narzeczony jej zaczął się bawić jej lokami i nieopstrzeżenie dla niej związał jej ręce i

58) **STEFAN GORKA.**
SZTUKA ZDOBYCIA MAJĄTKU.

(Ciąg dalszy).

Dzisiaj zaś widzimy niejednokrotnie i to na każdym polu działalności, iż fachowcy z tej samej gałęzi przyznają się z sobą serdecznie. Wzajemnie zwiedzają swe zakłady, fabryki, magazyny i biura. Jeden się uczy i korzysta z doświadczeń drugiego, gdyż pokazują sobie zdobyte ulepszenia, wynalazki i stosują je następnie we własnych zakładach.

Interesy przybrały dzisiaj rozmiały tak wielkie, iż nie mogą sobie zazdrościć drobiazgów. Obok chęci zysku, występuje u nich pragnienie postępu, ulepszonej metod i naukowych odkryć. Kto zdobył powodzenie w tym kierunku, ten słusznie może się czuć dumnym. Wraz z zyskiem pieniężnym, występuje uczucie zadowolenia, iż interes, który stał się umiłowanym celem jego życia, prowadzi ku wyżynom rozwoju.

Tak więc zatrudnienie w interesie przedstawia szerokie pole dla rozwoju obowiązków człowieka i wszelkich cech dodatnich ludzkiego ducha. Zawód wielkiego kupca, kierownika przedsiębiorstwa przemysłowego lub bankiera, działa niezmiernie korzy-

stnie na dzielność i wszechstronność władz umysłowych.

Zmusza do wydawania bystrego sądu o sprawach w najrozmaitszym zakresie, do uwolnienia się od przesądów, do zdobywania bezstronności.

Sądzą także, iż przekonałem was, że tylko uczciwe i otwarte postępowanie zapewnia powodzenie w interesach. Koniecznymi są nadto nienaganne obyczaje i porządne życie, oraz zdrowy rozsądek i tegi rozum we wszystkich działaniach. Jeżeli bowiem interesy opierają się na ufaniu i wierze, to od człowieka lekomyślnego, nieporządnego, podejrzanego o podstępność i nierzetelność, uciekną to zaufanie z pewnością.

Działalność i oddanie się interesowi jest przeto szkoła dla wszystkich cnót. Zaś w dziedzinie interesu te onoty osiągają największą nagrodę. Dają bowiem w rękę bogactwo, które jest potęgą. Użyć jednakże trzeba tej potęgi na cele zamierzające do najwyższego dobra bliźnich. Wówczas człowiek bogaty pozostawi po sobie najpiękniejszy pomnik, gdyż pamięć i dzieła swej ofiarności i wspaniałomyślności.

O powodzeniu biednych młodzieńców.

Młodzieńco biedny nie będzie się wahał zacząć od początku, od zajęcia

najniższego stanowiska.

Tak zaczynało wielu najpoważniejszych obecnie ludzi interesu w Pittsburgu. Na progu ich działalności powierzono im sprawę bardzo poważną i odpowiedzialną, to jest: zamiatanie biura. Zaczynali więc od miotły i to był ich pierwszy obowiązek w życiu. Obecnie spełniają to woźni i służące, a młodzież nasza zaniedbuje tego ćwiczenia w handlowym wychowaniu. Jestem jednakże pewnym, iż chłopiec, który czuje w sobie zdolność, aby być w przyszłości szefem firmy, nie zawała się chwycić za miotłę, gdyby tego było potrzeba.

Nie poniży go to wcale. Ja sam byłem takim zamiataczem, a towarzyszyli mi w tem zajęciu panowie: Dawid Mac Cargo, obecny prezydent kolei Alleghany, Robert i Pitcairn, terażniejszy prezydent kolei Pensylwańskiej i Moreland, adwokat miasta Pittsburga.

Zamiataliśmy biuro każdego ranka kolejno po dwóch, a pamiętam, iż Dawidek tak dał przytem o czystości gorsu przy swojej koszuli, że go zakrywał podczas zamiatania starą chustką jedwabną, którą sobie specjalnie dla tego przyniósł do biura. Oczywiście, iż robiliśmy mu wyśmiałki, że chce odgrzywać wobec nas rolę wielkiego pana. Było to o tyle śluznym, że żadnego z nas nie było stać wówczas na jedwabną chustkę.

Radzę wam przedewszystkiem, abyście w swoich zamiarach na przyszłość mierzyli wysoko. Nie wiele będzie z takiego młodzieńca, który w swoich marzeniach nie widzi siebie jako współnika lub szefa wielkiego przedsiębiorstwa.

Nie dopuszczajcie ani na chwilę do waszego umysłu tej myśli, że wystarczy, gdy będziecie tam urzędnikami lub kierownikami. Każdy z was musi sobie powiedzieć:

Moje miejsce jest wysoko, u szczytu. Bądźcie zawsze królami w marzeniach waszych, lecz ślubujcie sobie, iż osiągnięcie te stanowiska w sposób szlachetny, bez plany na czei własnej.

A teraz wskażę wam niektóre warunki, konieczne potrzebne dla powodzenia. Zapamiętajcie je dobrze, albowiem słuszności ich dowodzi uestawicznie życie. Pierwszym jest pewnik, iż niema prawdziwego i chwalebego powodzenia w życiu bez uczciwości, prawdy i zacności. Musicie prowadzić życie czyste, zasługujące na uznanie, wolne od zgnubnego towarzystwa.

W przeciwnym bowiem razie, zamiast wywyższenia, czeka was najsmutniejsza przyszłość, a wasze zdolności i nauki uwładnią tem bardziej wasze poniżenie i upadek.

(d. c. u.)